

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

DEPARTAMENT ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ

KAP-4100-03-01/2010

Nr ewid. 101/2010/P/09/007/KAP

**Informacja
o wynikach kontroli
wykonania w 2009 roku
budżetu państwa w części 16
Kancelaria Prezesa Rady Ministrów**

Warszawa maj 2010 r.

Misja *Najwyższej Izby Kontroli jest dbałość o gospodarność i skuteczność w służbie publicznej dla Rzeczypospolitej Polskiej*

Wizja *Najwyższej Izby Kontroli jest cieszący się powszechnym autorytetem najwyższy organ kontroli państwowej, którego raporty będą oczekiwanym i poszukiwanym źródłem informacji dla organów władzy i społeczeństwa*

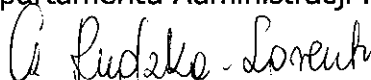

**Informacja
o wynikach kontroli
wykonania w 2009 roku
budżetu państwa w części 16
Kancelaria Prezesa Rady Ministrów**

Dyrektor

Departamentu Administracji Publicznej

Czesława Rudzka - Lorentz

Zatwierdzam:

Józef Górny

Wiceprezes

Najwyższej Izby Kontroli

Warszawa, ²⁸... maja 2010 r.

Najwyższa Izba Kontroli
ul. Filtrowa 57
02-056 Warszawa
tel./fax: 0 22 444 50 00
www.nik.gov.pl

Spis treści

1. Wprowadzenie.....	4
Cel i zakres kontroli	4
Uwarunkowania prawne i organizacyjne	4
2. Podsumowanie wyników kontroli.....	6
Ocena ogólna	6
Sprawozdawczość	6
Uwagi i wnioski.....	7
3. Ważniejsze wyniki kontroli.....	8
Księgi rachunkowe	8
Dochody budżetowe	9
Wydatki budżetowe.....	10
Dotacje budżetowe	16
Wydatki w układzie zadaniowym	16
Inne ustalenia kontroli	18
Ustalenia innych kontroli	20
4. Informacje dodatkowe o przeprowadzonej kontroli	22
Protokół	22
Wystąpienie pokontrolne.....	22
Finansowe rezultaty kontroli	22

Załączniki

1. Wprowadzenie

Cel i zakres kontroli

Najwyższa Izba Kontroli – Departament Administracji Publicznej - od 5 stycznia 2010 r. do 8 kwietnia 2010 r. przeprowadziła, na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹ kontrolę wykonania budżetu państwa w 2009 r. w części 16 – Kancelaria Prezesa Rady Ministrów. Celem kontroli było dokonanie oceny wykonania ustawy budżetowej na rok 2009² w tej części.

Kontrola obejmowała okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r. i została przeprowadzona pod względem legalności, gospodarności, celowości i rzetelności w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Kontrolę przeprowadzono również w gospodarstwie pomocniczym KPRM, tj. w Centrum Obsługi Kancelarii Prezesa Rady Ministrów (CO KPRM) w zakresie udzielania zamówień publicznych ze środków budżetowych Kancelarii realizowanych na rzecz i w imieniu KPRM. Kontrola przeprowadzona została zgodnie z obowiązującymi w NIK standardami kontroli³ oraz założeniami metodycznymi do kontroli wykonania budżetu państwa⁴.

Uwarunkowania prawne i organizacyjne

Dysponentem części 16 budżetu państwa jest Szef Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. KPRM działa na podstawie ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Radzie Ministrów⁵. Kancelaria zapewnia obsługę Rady Ministrów, Prezesa Rady Ministrów, wiceprezesów Rady Ministrów, Ministra-członka Rady Ministrów, Kolegium do Spraw Służb Specjalnych oraz Rady Legislacyjnej. KPRM zapewnia również obsługę pełnomocników Rządu, komitetów, komisji wspólnych, rad, zespołów oraz innych kolegialnych organów pomocniczych, doradczych i opiniodawczo-doradczych. Organizację Kancelarii określa statut nadany przez Prezesa Rady Ministrów w dniu 19 grudnia 2007 r.⁶

W budżecie części 16 zaplanowano dochody w kwocie 26 433,0 tys. zł i wydatki w kwocie 117 141,3 tys. zł. Stanowiło to odpowiednio 0,013% i 0,037% dochodów i wydatków budżetu państwa.

---

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² Ustawa z dnia 9 stycznia 2009 r. (Dz. U. Nr 10, poz. 58 ze zm.) zmieniona przez ustawę z dnia 17 lipca 2009 r. o zmianie ustawy budżetowej na 2009 r.

³ Por. http://bip.nik.gov.pl/pl/bip/metodyka_kontroli/px_standardy_kontroli_nik.pdf.

⁴ Por. http://bip.nik.gov.pl/pl/bip/metodyka_kontroli/px_px_kontrola_budzetowa_2009_05.pdf

⁵ Dz. U. z 2003 r. Nr 24, poz. 199 ze zm.

⁶ M. P. Nr 96, poz. 1056 ze zm.

Gospodarka finansowa części 16 podlega rygorom wynikającym z ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych⁷, ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych⁸, ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (zwanej dalej uor)⁹ oraz innych przepisów określających gospodarkę finansową państwowych jednostek budżetowych.

Według stanu na 31 grudnia 2009 r. w części 16 funkcjonowała jedna jednostka budżetowa: Kancelaria Prezesa Rady Ministrów oraz jedno gospodarstwo pomocnicze: Centrum Obsługi KPRM. Prowadzono również jeden rachunek dochodów własnych: „*Dochody własne – wpłaty za uszkodzone lub utracone mienie*”.

Budżet części 16 – KPRM w 2009 r. obejmował także dotacje podmiotowe dla jednostek nadzorowanych przez Prezesa Rady Ministrów:

- Fundacji Centrum Badania Opinii Społecznej¹⁰,
- Krajowej Szkoły Administracji Publicznej¹¹.

Dysponent części 16 realizował w ramach funkcji państwa pn. „*Zarządzanie państwem*” jedno zadanie, tj. „*Obsługa merytoryczna, techniczna i kancelaryjno-biurowa Prezesa Rady Ministrów i Rady Ministrów*”, które składało się z czterech podzadań: „*Obsługa i koordynacja prac rządu*”, „*Zarządzanie korpusem służby cywilnej oraz poprawa jakości pracy w urzędach administracji rządowej*”, „*Ochrona praw uchodźców na terytorium RP i praw Polaków mieszkających na Wschodzie oraz rozpatrywanie skarg, wniosków i petycji kierowanych do Prezesa Rady Ministrów i Kancelarii Prezesa Rady Ministrów*” i „*Obsługa administracyjna i techniczna KPRM*”.

---

⁷ Dz. U. Nr 249, poz. 2104 ze zm. Obecnie obowiązuje ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240).

⁸ Dz. U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655 ze zm.

⁹ Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 ze zm.

¹⁰ Ustawa z dnia 20 lutego 1997 r. o fundacji – Centrum Badania Opinii Społecznej (Dz. U. Nr 30, poz. 163 ze zm.).

¹¹ Ustawa z dnia 14 czerwca 1991 r. o Krajowej Szkole Administracji Publicznej (Dz. U. Nr 63, poz. 266 ze zm.).

2. Podsumowanie wyników kontroli

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie z zastrzeżeniami ocenia wykonanie budżetu państwa w 2009 r. w części 16 przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów.

Zaplanowane w 2009 r. w części 16 dochody budżetowe w kwocie 26 433,0 tys. zł zrealizowano w kwocie 34 661,4 tys. zł, tj. 131,1% planu po zmianach, a wydatki zaplanowane w kwocie 117 141,3 tys. zł zrealizowano w kwocie 108 891,7 tys. zł, tj. 93,0% planu po zmianach.

Pozytywną ocenę uzasadnia w szczególności celowe i gospodarne wydatkowanie środków budżetowych. Szef Kancelarii Prezesa Rady Ministrów prawidłowo sprawował określony w art. 153 ust. 2 i 3 o finansach publicznych nadzór i kontrolę nad wykonaniem budżetu. Prowadzone były oceny przebiegu wykonania zadań, realizacji dochodów i wydatków oraz wstępne oceny celowości zaciągania zobowiązań finansowych, stosownie do postanowień art. 47 ust. 2 ustawy o finansach publicznych i ustalonych procedur kontroli finansowej.

Zastrzeżenia dotyczyły:

- stwierdzonych błędów w zakresie formalnej poprawności dowodów i zapisów księgowych oraz innych błędów w zakresie funkcjonowania systemu rachunkowości,
- dokonania z naruszeniem prawa wypłaty nagród osobom zajmującym kierownicze stanowiska państwowe w kwocie 169,0 tys. zł,
- działań niegospodarnych, polegających na przechowywaniu wolnych środków na rachunku pomocniczym sum na zlecenie o niskim (0,25%) oprocentowaniu, w wyniku czego nie uzyskano możliwych do osiągnięcia w 2009 r. dochodów, które NIK szacuje co najmniej na kwotę 1 200,0 tys. zł.

Formułując powyższą ocenę NIK uwzględniła także wyniki kontroli przeprowadzonej w Centrum Obsługi KPRM, w której stwierdzono formalne uchybienia w zakresie przygotowania i dokumentowania postępowań o udzielenie zamówień publicznych.

Sprawozdawczość

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie opiniuje sprawozdawczość roczną Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

W wyniku badania wiarygodności ksiąg rachunkowych NIK stwierdza, że roczne sprawozdania budżetowe:

- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23) oraz sprawozdania o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N) i o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń (Rb-Z) - za IV kwartał 2009 r., zostały sporządzone terminowo i prawidłowo¹², na podstawie danych wynikających z ewidencji księgowej i przekazują prawdziwy i rzetelny obraz dochodów, wydatków, a także należności i zobowiązań w 2009 r.

Uwagi i wnioski

W celu wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości Najwyższa Izba Kontroli wnioskuje w wystąpieniu pokontrolnym skierowanym do:

- 1) Szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów o:
  - podjęcie skutecznych działań zmierzających do skrócenia czasu obiegu dokumentów księgowych, w celu zapewnienia ewidencji operacji gospodarczych w okresach sprawozdawczych, w których wystąpiły,
  - zapewnienie ciągłości numeracji pozycji księgowych w dzienniku,
  - dokonywanie w księgach rachunkowych zapisów, w zakresie daty dokonania operacji gospodarczych, zgodnych z dokumentami źródłowymi,
- 2) Dyrektora Centrum Obsługi KPRM o prawidłowe sporządzanie dokumentacji z postępowań o udzielenie zamówień publicznych oraz o szacowanie wartości zamówień nie wcześniej niż trzy miesiące przed wszczęciem postępowań w sprawie ich udzielenia.

---

¹² Zasady sporządzania sprawozdań określił Minister Finansów w rozporządzeniu z dnia 27 czerwca 2006 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 115, poz. 781 ze zm.).

3. Ważniejsze wyniki kontroli

Księgi rachunkowe

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia wiarygodność ksiąg rachunkowych oraz pozytywnie z zastrzeżeniami skuteczność funkcjonowania w KPRM systemu rachunkowości i kontroli finansowej. Ocena powyższa wynika z przeglądu analitycznego ksiąg rachunkowych, bezpośredniego badania próby 234 dowodów i zapisów księgowych na łączną kwotę 14 473,9 tys. zł, wybranych metodą MUS¹³ (83 dowody na kwotę 13 266,0 tys. zł) oraz w sposób celowy (151 dowodów na kwotę 1 207,9 tys. zł) oraz ze stwierdzonych nieprawidłowości w funkcjonujących komputerowych księgach rachunkowych KPRM.

Badanie próby w zakresie poprawności formalnej dowodów księgowych oraz ich kontroli bieżącej i dekretacji (badanie zgodności) wykazało w 16 dowodach i zapisach księgowych, na łączną kwotę 4 695,8 tys. zł nieprawidłowości polegające na dokonywaniu zapisów w ewidencji księgowej niezgodnie z dokumentami źródłowymi w zakresie daty operacji, co było niezgodne z art. 23 ust. 2 pkt 1 uor. Powyższe błędy skutkowały negatywną opinią w zakresie formalnej poprawności dowodów i zapisów księgowych.

W ocenie uwzględniono także fakt, że:

- w prowadzonych w KPRM, w ramach funkcjonującego systemu rachunkowości, komputerowych księgach rachunkowych, nie zapewniono automatycznej kontroli ciągłości numeracji dziennika, co naruszało art. 14 ust. 2 i 4 uor. Ustalono, że w dzienniku częściowym za listopad 2009 r. brak było dwóch pozycji dziennika. Komputerowy system księgowy umożliwiał sporządzenie dziennika zdarzeń dopiero po zaksięgowaniu wszystkich dowodów i zamknięciu miesiąca, po uruchomieniu funkcji „numeracja operacji księgowych”, co skutkowało tym, że kontrolerom do badania ksiąg nie udostępniono zapisów¹⁴ w dzienniku operacji za miesiąc grudzień, a w konsekwencji uniemożliwiło to kontrolę prawidłowości zapisów w tym miesiącu,
- obowiązujący w KPRM system kontroli finansowej nie zapewniał sprawnego obiegu dokumentów finansowo-księgowych. W § 35 ust. 7 zarządzenia Nr 25 Dyrektora Generalnego KPRM z dnia 21 grudnia 2006 r. w sprawie ustalenia procedury udzielania zamówień, zawierania i ewidencjonowania umów oraz obiegu dowodów księgowych w KPRM ustalono, że przekazywanie dokumentów finansowo-księgowych

---

¹³ Metodą statystyczną uwzględniającą prawdopodobieństwo wyboru proporcjonalnie do wartości transakcji.

¹⁴ Ani w formie elektronicznej ani w formie wydruku.

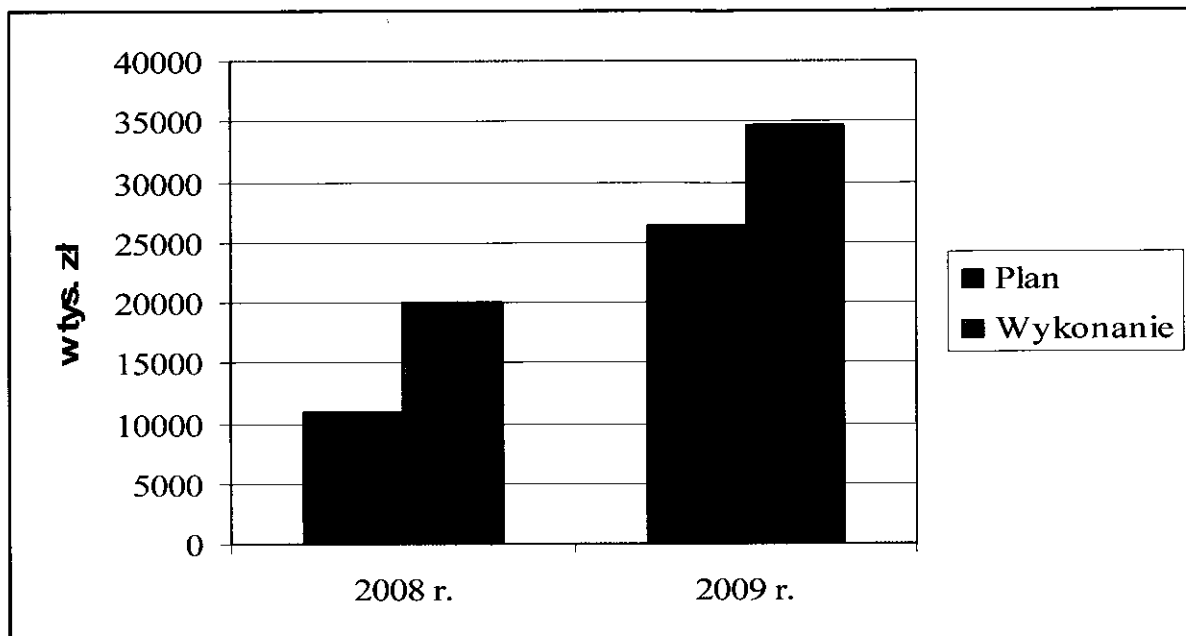
do komórki finansowej następuje „nie później niż 3 dni robocze przed upływem terminu płatności”, co skutkowało tym, że dowody, które miały wyznaczony długi termin płatności były przekazywane do komórki finansowo-księgowej po upływie długiego czasu (nawet do 31 dni) od wpływu do KPRM i były ujmowane w księgach rachunkowych w miesiącu innym niż wskazywała na to data operacji, co było niezgodne z art. 20 ust. 1 uor. Dotyczy to objętych badaniem bezpośrednim 16 dowodów na kwotę 875,9 tys. zł. Wskazana powyżej nieprawidłowość nie została uwzględniona w ocenie wiarygodności ksiąg rachunkowych w KPRM, z uwagi na fakt, że dokumenty te wpłynęły do Biura Budżetowo-Finansowego KPRM w terminie uniemożliwiającym ich ujęcie w księgach rachunkowych do okresu zgodnego z datą dokonania operacji gospodarczej.

Dochody budżetowe

Najwyższa Izba Kontroli negatywnie ocenia realizację w 2009 r. dochodów budżetu państwa w części 16. W wyniku skontrolowania dochodów na kwotę 34 174,3 tys. zł (tj. 98,6% dochodów ogółem), NIK stwierdziła, że były one rzetelnie pobrane i prawidłowo ewidencjonowane. Negatywną ocenę uzasadnia, wynikające z działań niegospodarnych (opisanych w rozdziale Inne ustalenia kontroli), uszczuplenie dochodów o kwotę co najmniej 1 200,0 tys. zł, tj. o 3,5% w stosunku do kwoty dochodów uzyskanych w 2009 r.

Dochody budżetowe części 16 określone pierwotnie w kwocie 16 501,0 tys. zł, w wyniku nowelizacji ustawy budżetowej na rok 2009, zostały zwiększone do kwoty 26 433,0 tys. zł. Zrealizowano dochody w kwocie 34 661,4 tys. zł, co stanowiło 131,1% kwoty określonej w ustawie budżetowej na 2009 r. i 172,7% dochodów roku 2008. Głównym źródłem zrealizowanych dochodów były wpływy do budżetu części zysku gospodarstwa pomocniczego. Dochody z tego tytułu uzyskano w kwocie 34 060,6 tys. zł, co stanowiło 98,3% dochodów ogółem zrealizowanych w 2009 r. w części 16.

Dane dotyczące dochodów budżetowych w 2009 r. przedstawiono w tabeli stanowiącej załącznik nr 1 do informacji.

Wykres 1**Plan i realizacja dochodów budżetu państwa w części 16 w latach 2008 - 2009**

Na koniec 2009 r. wystąpiły w części 16 należności do zapłaty w kwocie 51,3 tys. zł, które były niższe o 0,8% w porównaniu do stanu na koniec 2008 r. Zaległości netto nie wystąpiły. Umorzenia należności w kwocie 432,57 zł dokonano zgodnie z obowiązującymi przepisami. Nie stwierdzono przypadków zaniechania poboru oraz przedawnienia należności.

Wydatki budżetowe

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia z punktu widzenia kryteriów celowości, rzetelności oraz gospodarności wydatkowanie środków budżetowych w części 16 budżetu państwa. Powyższa ocena wynika z ustaleń kontroli dotyczących wydatków na zakupy towarów i usług. Zastrzeżenia kontroli dotyczyły niezgodnej z przepisami wypłaty nagród dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe.

Ministerstwo Finansów przekazało w 2009 r. na rachunek bieżący wydatków KPRM kwotę 110 041,0 tys. zł. Niewykorzystane środki budżetowe (1 149,3 tys. zł) zostały zwrócone na centralny rachunek bieżący budżetu państwa w terminie określonym w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 29 czerwca 2006 r. w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa¹⁵.

Wydatki budżetowe części 16 określone pierwotnie w kwocie 109 469,0 tys. zł, w wyniku nowelizacji ustawy budżetowej na rok 2009, zostały zmniejszone do kwoty 107 081,0 tys. zł (o 2 388,0 tys. zł). Zmniejszenie było efektem wdrożonej w KPRM od lutego 2009 r. decyzji

¹⁵ Dz. U. Nr 116, poz. 784 ze zm.

Rady Ministrów o czasowym ograniczeniu wydatków budżetu państwa i dotyczyło wydatków m.in. na wynagrodzenia, w związku ze zmniejszeniem limitu zatrudnienia w korpusie służby cywilnej o 20 etatów, oraz wydatki na dotacje podmiotowe dla Centrum Badania Opinii Społecznej (CBOS) oraz Krajowej Szkoły Administracji Publicznej (KSAP).

Ujęte w znowelizowanej ustawie budżetowej wydatki w części 16 zostały w trakcie roku, w efekcie przeniesień środków z rezerw celowych budżetu państwa i do innych części budżetu państwa zwiększone per saldo do kwoty 117 141,3 tys. zł. Zrealizowano wydatki w wysokości 108 981,7 tys. zł, co stanowiło 93% planu po zmianach i 94% wydatków zrealizowanych w 2008 r.

W strukturze zrealizowanych w 2009 r. wydatków, największy udział miały wydatki w działach:

- 750-Administracja Publiczna w kwocie 105 672,5 tys. zł, co stanowiło 97,0% wydatków ogółem w części 16,
- 710-Działalność usługowa w kwocie 3 195,0 tys. zł, co stanowiło 2,9% wydatków ogółem części 16. Wydatki poniesione w tym dziale dotyczyły jednego rozdziału 71031-Centrum Badania Opinii Społecznej.

Największe wydatki w dziale 750 poniesiono w następujących rozdziałach:

- 75001-Urzędy naczelných i centralnych organów administracji rządowej w kwocie 82 940,1 tys. zł, tj. 78,5% wydatków działu, w tym wynagrodzenia osobowe członków korpusu służby cywilnej (§ 4020) w kwocie 35 375,8 tys. zł i zakup usług pozostałych (§ 4300) w kwocie 13 529,0 tys. zł,
- 75095-Pozostała działalność w kwocie 11 440,9 tys. zł, tj. 10,8% wydatków działu, w tym zakup usług pozostałych (§ 4308) w kwocie 4 357,2 tys. zł, szkolenia członków korpusu służby cywilnej (§ 4558) w kwocie 2 104,7 tys. zł i nagrody o charakterze szczególnym niezaliczone do wynagrodzeń (§ 3040) w kwocie 1 645,0 tys. zł,
- 75065-Krajowa Szkoła Administracji Publicznej w kwocie 10 040,4 tys. zł, tj. 9,5% wydatków działu, w tym dotacja podmiotowa z budżetu dla uczelni publicznej (§ 2520) w kwocie 9 356,0 tys. zł.

Największe kwoty niewykorzystanych środków wystąpiły w zakresie:

- finansowania projektów z udziałem środków Unii Europejskiej (UE), gdzie nie wykorzystano 3 760,0 tys. zł (zrealizowano 76,8% planu po zmianach), głównie z powodu oszczędności powstałych w trakcie realizacji projektów, jak też unieważnienia kilku postępowań o udzielenie zamówienia publicznego z przyczyn niezależnych od

zamawiającego (nie złożono żadnej oferty niepodlegającej odrzuceniu). W związku z powyższym konieczne stało się wprowadzenie zmian do harmonogramów realizacji poszczególnych projektów, czego wynikiem było przesunięcie terminów płatności na 2010 r. W ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna nie sfinansowano wszystkich zaplanowanych etatów, w związku z niewykonaniem planu zatrudnienia,

- wydatkowania środków na wynagrodzenia osobowe, gdzie nie wykorzystano 2 270,0 tys. zł¹⁶ (zrealizowano 95,3% planu po zmianach), w związku z niewykonaniem planu zatrudnienia,
- wypłat nagród dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe, gdzie nie wykorzystano 831,0 tys. zł (zrealizowano 16,9% planu po zmianach).

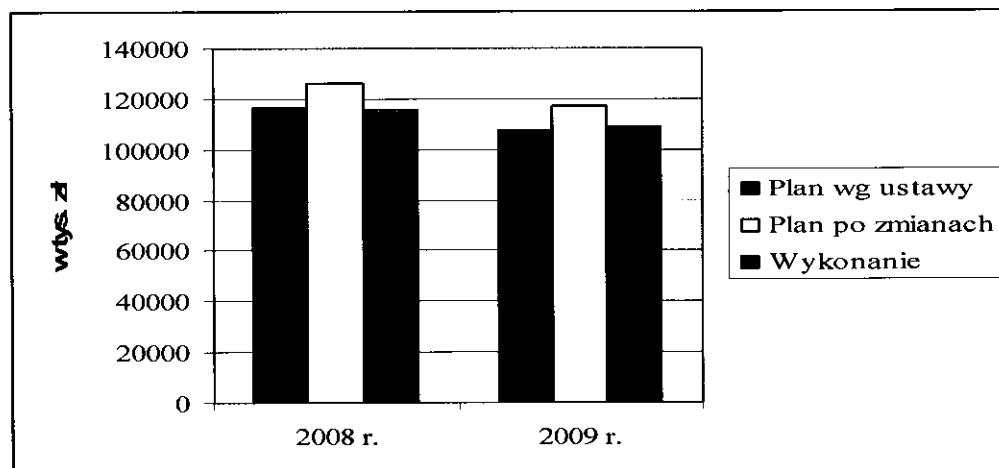
Szef Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, realizując uprawnienia dysponenta głównego, dokonał w 2009 r. łącznie 25 przeniesień wydatków w części 16 na łączną kwotę 12 544,6 tys. zł pomiędzy rozdziałami i paragrafami klasyfikacji budżetowej w ramach jednego działu. Zmiany zostały dokonane w sposób celowy i zgodny z art. 148 ust. 1 i 4 ustawy o finansach publicznych.

W dniu 21 grudnia 2009 r. dysponent części 16, po stwierdzeniu nadmiaru posiadanych środków, podjął decyzję o blokadzie wydatków na łączną kwotę 3 100,0 tys. zł, w tym 322,0 tys. zł stanowiły środki pochodzące z rezerw celowych. Blokada dotyczyła wydatków na realizację projektów z udziałem środków UE.

Dane dotyczące wydatków budżetowych w 2009 r. przedstawiono w tabeli stanowiącej załącznik nr 2 do informacji.

Wykres 2

Plan i realizacja wydatków budżetu państwa w części 16 w latach 2008 - 2009

¹⁶ Wg rocznego sprawozdania (Rb-28) z wykonania planu wydatków budżetu państwa.

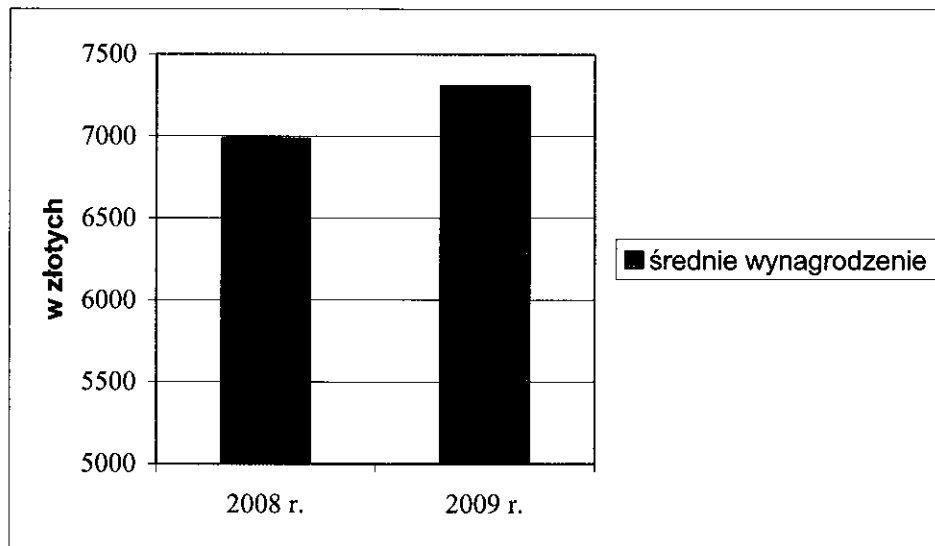
Przeciętne zatrudnienie w części 16 w 2009 r. wyniosło 564 osoby (w przeliczeniu na pełnozatrudnionych) i było niższe od planu po zmianach o 124 osoby, tj. o 18%.

Wydatki na wynagrodzenia (bez pochodnych)¹⁷ zostały zrealizowane w kwocie 49 581,7 tys. zł¹⁸, tj. 93,8% planu po zmianach oraz 100,5% wydatków zrealizowanych w 2008 r. W części 16 (dział 750) przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto (łącznie z wypłatami dodatkowego wynagrodzenia rocznego) wyniosło 7 304 zł i w porównaniu do 2008 r. było wyższe o 321 zł, tj. o 4,6%. Limit wydatków na wynagrodzenia nie został przekroczony.

Dane dotyczące zatrudnienia i wynagrodzeń przedstawiono w tabeli stanowiącej załącznik nr 3 do informacji.

Wykres 3

Średnie miesięczne wynagrodzenie w części 16 w latach 2008 – 2009

Z ustaleń kontroli wynika, że osobom zajmującym w KPRM kierownicze stanowiska państwowe (tzw. „R”), za okres od 1 marca do 31 grudnia 2009 r. ograniczono wynagrodzenie do wysokości wynagrodzenia przysługującego tym osobom w grudniu 2008 r., spełniając tym samym wymogi zawarte w obowiązujących w 2009 r. przepisach¹⁹.

W załączniku Nr 12 do ustawy budżetowej na rok 2009 zaplanowano w części 16 - KPRM wydatki na nagrody dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe w kwocie 1 000,0 tys. zł. W okresie od maja do grudnia 2009 r. Prezes Rady Ministrów przyznał 16 osobom zajmującym kierownicze stanowiska państwowe nagrody w kwotach od 8,0 tys. zł

¹⁷ Według kwartalnego sprawozdania (Rb-70) o zatrudnieniu i wynagrodzeniach w jednostkach budżetowych od początku roku do końca IV kwartału 2009 r.

¹⁸ W tym 169,0 tys. zł stanowiły nagrody dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe (tzw. „R”).

¹⁹ Art. 3 ust. 2d ustawy z dnia 31 lipca 1981 r. o wynagrodzeniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe (Dz. Nr 20, poz. 101 ze zm.) oraz art. 29g ustawy z dnia 23 grudnia 1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 110, poz. 1255 ze zm.).

do 15,0 tys. zł, w łącznej wysokości 169,0 tys. zł. Wyplacone nagrody zakwalifikowane zostały do rozdziału 75095–Pozostała działalność i § 4010–Wynagrodzenia osobowe pracowników. NIK zwraca uwagę, że do marca 2009 r. ustawa o wynagrodzeniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe²⁰ określała podstawę prawną uprawniającą do wypłacania nagród dla tej grupy osób w postaci art. 24 ust. 2 ustawy o pracownikach urzędów państwowych²¹, w związku z art. 3b ustawy o wynagrodzeniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe. Z dniem 1 marca 2009 r. – na mocy art. 3 ustawy o zmianie ustawy o wynagrodzeniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe oraz ustawy o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw²² ustała możliwość stosowania w 2009 r. tego trybu w stosunku do osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe.

Wyjaśniając kwestię podstawy prawnej do wypłaty w 2009 r. nagród osobom zajmującym kierownicze stanowiska państwowe Dyrektor Generalny KPRM wskazał m.in., że środki na te nagrody nie były i nie mogą być ze względów prawnych uruchamiane poprzez zastosowanie art. 24 ust. 2 ustawy o pracownikach urzędów państwowych, tj. w drodze rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z uwagi na niemożność utworzenia jednego funduszu nagród dla osób zatrudnionych w jednostkach posiadających odrębne budżety. Samodzielną podstawą prawną do wypłaty tych nagród była ustawa budżetowa, w której były zabezpieczone środki na ten cel.

Natomiast z wyjaśnień udzielonych z upoważnienia Szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów przez Zastępcę Dyrektora Sekretariatu Prezesa Rady Ministrów wynika, że przyczyny niezastosowania w tej sprawie art. 24 ust. 2 ustawy o pracownikach urzędów państwowych mają charakter formalno-prawny i wynikają z wadliwej redakcji przepisu. Natomiast nagrody dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe wypłacane były w oparciu o art. 31 ust. 1 ustawy o pracownikach urzędów państwowych, zgodnie z którym urzędnikom państwowym wykonującym wzorowo swą pracę mogą być przyznawane nagrody i wyróżnienia określone w Kodeksie pracy. NIK zwraca uwagę, że kwestię wynagradzania osób na wyższych stanowiskach państwowych, w sposób kompleksowy i szczególny reguluje ustawa o wynagrodzeniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe.

Najwyższa Izba Kontroli nie kwestionuje potrzeby i celowości nagradzania wzorowo wykonujących swe obowiązki pracowników, w tym zajmujących wyższe stanowiska

²⁰ Dz. U. Nr 20, poz. 101 ze zm.

²¹ Dz. U. Nr 31, poz. 31 ze zm.

²² Dz. U. Nr 33, poz. 254.

państwowe. Jednakże wypłata nagród dla tej kategorii osób wymaga jednoznacznych rozwiązań prawnych w tym zakresie.

Na potrzebę takiej nowelizacji ustawy o wynagradzaniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe Najwyższa Izba Kontroli zwracała już uwagę po kontroli wykonania budżetu państwa w 2008 r.²³.

W 2009 r. budżet części 16 zwiększono środkami rezerw celowych łącznie o kwotę 10 460,3 tys. zł, w tym m.in.:

- na finansowanie projektów z udziałem środków UE w kwocie 8 754,4 tys. zł,
- na realizację projektu pt.: „Zagraniczne szkolenia praktyczne dla słuchaczy Krajowej Szkoły Administracji Publicznej” w kwocie 842,3 tys. zł,
- na realizację projektu pt.: „Wsparcie Rządu Gruzji we wdrażaniu Strategii Rozwoju Regionalnego w zakresie decentralizacji i rozwoju zasobów ludzkich realizowanego na rzecz administracji gruzińskiej” w kwocie 424,6 tys. zł,
- na realizację zadania publicznego pt.: „Organizacja spotkań edukacyjnych młodzieży polskiej i izraelskiej w Polsce” w kwocie 224,0 tys. zł,
- na realizację projektu pt.: „Staże dla przedstawicieli Sekretariatu Gabinetu Ministrów Ukrainy w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów” w kwocie 13,6 tys. zł.

Z przyznanej kwoty wydatkowano łącznie 9 742,7 tys. zł, tj. 93,1%. Badaniem objęto wykorzystanie środków z rezerw celowych na kwotę 1 504,6 tys. zł (tj. 14,4%) i ustalono, że wykorzystano je zgodnie z przeznaczeniem.

Na zakup towarów i usług wydatkowano kwotę 19 922,9 tys. zł, co stanowiło 18,3% zrealizowanych ogółem wydatków KPRM w 2009 r. Szczegółowym badaniem objęto wydatki w kwocie 15 179,1 tys. zł (13,9% wydatków ogółem). Zrealizowano je zgodnie z planem finansowym, na cele związane z zadaniami KPRM i prawidłowo ujęto w ewidencji księgowej. Płatności realizowano terminowo i w wysokościach zgodnych z umowami. Kontrolą NIK w Centrum Obsługi KPRM objęto osiem zamówień publicznych udzielonych ze środków budżetowych Kancelarii na kwotę 1 747,8 tys. zł. Zamówień tych udzielono zgodnie z trybem udzielania zamówień, określonym w ustawie Prawo zamówień publicznych. Stwierdzone uchybienia nie miały wpływu na wynik postępowań.

Na koniec 2009 r. zobowiązania w części 16 budżetu państwa wyniosły ogółem 6 207,8 tys. zł i dotyczyły głównie wypłat dodatkowego wynagrodzenia rocznego (wraz

---

²³ „Analiza wykonania budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej”, NIK, czerwiec 2009 r. (str. 87).

z pochodnymi) za 2009 r. oraz dostaw towarów i usług, których termin płatności przypada na 2010 r. Zobowiązania wymagalne na koniec 2009 r. nie wystąpiły.

Dotacje budżetowe

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia zgodne z przeznaczeniem rozdysponowanie przez dysponenta części 16 środków na dotacje budżetowe.

Dotacje podmiotowe w części 16 - KPRM zaplanowane w ustawie budżetowej na rok 2009 w kwocie 13 151,0 tys. zł, tj. 3 295,0 tys. zł dla Fundacji CBOS i 9 856,0 tys. zł dla KSAP w wyniku nowelizacji ustawy budżetowej na rok 2009 zostały zmniejszone łącznie o kwotę 600,0 tys. zł, z tego: o 100,0 tys. zł dla Fundacji CBOS i o 500,0 tys. zł dla KSAP. Dotacje zostały przekazane i wykorzystane w planowanej wysokości.

Ponadto, w ramach środków z rezerw celowych zaplanowano wydatki na dotacje celowe i rozwojowe w kwocie 1 066,3 tys. zł, z tego:

- 224,0 tys. zł przeznaczono na dotacje celowe na realizację zadania publicznego pn.: „*Organizacja spotkań edukacyjnych młodzieży polskiej i izraelskiej*” (przez siedem jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych). Na realizację zadania przekazano 223,2 tys. zł, z czego wykorzystano kwotę 197,0 tys. zł, tj. 88,3% kwoty przekazanej,
- 842,3 tys. zł przeznaczono na dotację rozwojową dla KSAP w ramach współfinansowanego z budżetu UE projektu „*Zagraniczne szkolenia praktyczne dla słuchaczy Krajowej Szkoły Administracji Publicznej*”, z czego wykorzystano kwotę 684,4 tys. zł, tj. 81,3%.

Dotacje udzielone były na podstawie pisemnych umów, a niewykorzystane środki zwrócono terminowo do budżetu państwa. Wykorzystanie środków w kwotach niższych niż planowano wynikało m.in. z oszczędności podczas realizacji zadań. Ponadto, część dotacji w kwocie 157,9 tys. zł nie została wydatkowana przez KSAP w 2009 r. z powodu dostarczenia przez partnera projektu niepełnej dokumentacji dotyczącej wydatków poniesionych na zorganizowanie jednego szkolenia.

Wydatki w układzie zadaniowym

Na 2009 r. dysponent części 16, zgodnie z art. 124 pkt 9 ustawy o finansach publicznych, dołączył do projektu ustawy budżetowej zestawienie budżetu w układzie zadaniowym obejmujące jedno zadanie²⁴ i cztery podzadania²⁵ w ramach funkcji nr 1²⁶ wraz z opisem

---

²⁴ „Obsługa merytoryczna, techniczna i kancelaryjno-biurowa Prezesa Rady Ministrów i Rady Ministrów”.

celów, mierników wykonania oraz kosztów realizacji. Wydatki budżetu w układzie zadaniowym były na bieżąco korygowane stosownie do zmian wprowadzonych do budżetu KPRM sporządzonego w układzie tradycyjnym. W KPRM prowadzono wyodrębnioną ewidencję wydatków w układzie zadaniowym na koncie pozabilansowym 950-01²⁷.

Szczegółową kontrolą objęto podzadanie 1.3.3. „*Ochrona praw uchodźców na terytorium RP i praw Polaków mieszkających na Wschodzie oraz rozpatrywanie skarg, wniosków i petycji kierowanych do Prezesa Rady Ministrów i Kancelarii Prezesa Rady Ministrów*”. Zdaniem NIK tak określone podzadanie i jego cele, tj. (cel 1: *zapewnienie pełnej ochrony praw uchodźców na terenie RP oraz Polaków mieszkających na Wschodzie*; cel 2: *terminowe rozpatrywanie i załatwianie skarg, wniosków i petycji skierowanych do Prezesa Rady Ministrów i Kancelarii Prezesa Rady Ministrów*) odzwierciedlały priorytety i obszar działalności dysponenta części 16. Do monitorowania realizacji celów ww. podzadania przyjęto miernik: procent zaskarżonych skutecznie w wyższej instancji decyzji Rad. Wartość bazową miernika przyjęto w wysokości 21%; docelową w 2008 r. – 21%; docelową w 2009 r. – 18%. NIK zwróciła uwagę, że ww. miernik był właściwy do pomiaru osiągania jedynie pierwszego celu. Dotyczył on bowiem oceny jakości decyzji wydawanych przez Radę do Spraw Uchodźców, jak i Radę do Spraw Polaków na Wschodzie. Nie dotyczył natomiast drugiego celu. Z ustaleń kontroli wynika, że dysponent części 16 opracowując budżet zadaniowy na 2010 r. wyeliminował powyższe uchybienie i dokonał podziału podzadania 1.3.3. na trzy odrębne działania realizowane w ramach różnych podzadań.

Wydatki poniesione na objęte kontrolą podzadanie, zostały zrealizowane w kwocie 5 159,1 tys. zł.

Z ustaleń kontroli wynika, że w KPRM nie zdefiniowano działań²⁸ wchodzących w skład objętego kontrolą podzadania. Nie było zatem możliwości określenia składających się na podzadanie kosztów poszczególnych działań oraz mierników rzeczowych, które powinny zostać osiągnięte w wyniku ich realizacji. Podstawą do określenia wydatków na realizację

²⁵ „Obsługa i koordynacja prac rządu”, „Zarządzanie korpusem służby cywilnej oraz poprawa jakości pracy w urzędach administracji rządowej”, „Ochrona praw uchodźców na terytorium RP i praw Polaków mieszkających na Wschodzie oraz rozpatrywanie skarg, wniosków i petycji kierowanych do Prezesa Rady Ministrów i Kancelarii Prezesa Rady Ministrów” oraz „Obsługa administracyjna i techniczna KPRM”.

²⁶ „Zarządzanie państwem”.

²⁷ Według klasyfikacji budżetowej oraz zgodnie ze strukturą budżetu zadaniowego, tj. w podziale na funkcję, zadanie i podzadanie.

²⁸ Z załącznika Nr 63 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 9 maja 2008 r. w sprawie szczegółowego sposobu, trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej na 2009 r. (Dz. U. Nr 87, poz. 537) wynika, że w celu uniknięcia nadmiernej szczegółowości podzadań i osiągnięcia odpowiedniej przejrzystości budżetu zadaniowego, tworzy się najniższy szczebel klasyfikacji zadaniowej – działania. Obejmować one będą wszystkie ważniejsze elementy procesu osiągania celów podzadania oraz celów szczegółowych zadań.

podzadania 1.3.3. były wydatki Rady do Spraw Uchodźców sklasyfikowane w budżecie tradycyjnym w rozdziale 75068 oraz Rady do Spraw Polaków na Wschodzie sklasyfikowane w rozdziale 75074. W sposób bezpośredni do realizowanego podzadania przypisane zostały także wydatki na wynagrodzenia pracowników realizujących to podzadanie. Wydatki ogólnoadministracyjne planowane na realizację zadań Departamentu Skarg, Wniosków i Obsługi Rady do Spraw Uchodźców, zarówno w zakresie rozpatrywania skarg, wniosków, jak i obsługi obu Rad przypisywano do tego podzadania w oparciu o planowany średni wydatek na jednego pracownika KPRM oraz liczbę planowanych osób, realizujących dane podzadanie.

Według złożonych wyjaśnień, działań w układzie zadaniowym budżetu KPRM na 2009 r. nie wyodrębniono, gdyż w procedurach planowania takiego obowiązku nie określono. Obowiązek wyodrębnienia działań określono wprost dopiero do planowania budżetu zadaniowego na 2010 r. NIK zwraca uwagę, że realizacja tego obowiązku przyniesie efekty, jeżeli dla każdego działania zostanie określony rzeczywisty koszt jego realizacji oraz miernik, za pomocą którego możliwe będzie bieżące monitorowanie i rozliczanie wykonawców. Pozwoli to na precyzyjne określenie i analizę kosztów zadań i podzadań, a także mierników ich realizacji.

Inne ustalenia kontroli

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia sprawowanie przez dysponenta części 16 nadzoru i kontroli nad wykonaniem budżetu. Stosownie do przepisów art. 153 ust. 2 i 3 ustawy o finansach publicznych, dysponent części 16 sporządzał kwartalne analizy z realizacji dochodów i wydatków, które przedkładane były m.in. Szefowi KPRM. Komórki kontroli i audytu realizowały swoje zadania zgodnie z planem oraz przedstawiały kierownictwu KPRM zalecenia i rekomendacje, które były kierowane do kontrolowanych lub audytowanych komórek lub jednostek organizacyjnych.

W 2009 r. KPRM realizowała sześć zadań ujętych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 15 grudnia 2008 r. w sprawie wydatków budżetu państwa, które nie wygasają z upływem 2008 r.²⁹, z tego:

- projekt pt.: *„Przeprowadzenie badania i analiza potrzeb szkoleniowych, opracowanie planu działań (strategii szkoleniowej) w służbie cywilnej na lata 2008-2010 oraz realizacja szkoleń”*,
- projekt pt.: *„Poprawa zdolności zarządczych w urzędach administracji rządowej”*,

---

²⁹ Dz. U. Nr 224, poz. 1478.

- projekt pt.: „*Wartościowanie stanowisk pracy oraz zmiany w systemie wynagrodzeń administracji rządowej*”,
- projekt pt.: „*Szkolenia osób powołanych na wysokie stanowiska państwowe z państwowego zasobu kadrowego*”,
- projekt pt.: „*Opracowanie koncepcji systemu opisów stanowisk pracy i wartościowania wysokich stanowisk państwowych oraz powiązania jego wyników z systemem wynagrodzeń*”,
- projekt pt.: „*Roczny Plan Działań Pomocy Technicznej PO KL KPRM na lata 2007-2008*”.

Środki wykorzystano w kwocie 5 444,1 tys. zł, tj. 83,0% planu, zgodnie z przeznaczeniem i w terminie określonym w ww. rozporządzeniu. Szczegółowym badaniem objęto wydatki na łączną kwotę 4 886,7 tys. zł, tj. 89,8%, nie stwierdzając nieprawidłowości. Niepełne wykorzystanie środków wynikało m.in. z powodu oszczędności powstałych w trakcie realizacji zadań jak również z powodu unieważnienia dwóch postępowań o zamówienie publiczne z przyczyn niezależnych od Zamawiającego (nie złożono żadnej oferty niepodlegającej odrzuceniu).

NIK ocenia jako działanie nielegalne przetrzymywanie środków budżetowych przeznaczonych na wydatki z funduszu dyspozycyjnego na odrębnym rachunku bankowym, który funkcjonował od 1992 r. na podstawie zarządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 15 marca 1992 r. ze zmianami. Z uwagi na fakt, iż wydatki dokonywane z § 4710-Fundusz dyspozycyjny były wydatkami ze środków budżetu państwa, ich przekazywanie na odrębny rachunek bankowy (w banku komercyjnym) było niezgodne z art. 160 ust. 2 ustawy o finansach publicznych, który nakładał obowiązek prowadzenia rachunków bieżących związanych z obsługą budżetu państwa w Narodowym Banku Polskim. Ostatnio obowiązująca umowa na prowadzenie m.in. ww. rachunku bankowego zawarta została pomiędzy KPRM a Kredyt Bank S.A. w Warszawie w dniu 23 stycznia 2007 r. W 2009 r. z rachunku bieżącego KPRM na ww. rachunek przelano łącznie 1 000,0 tys. zł. W trakcie kontroli, w dniu 19 marca 2010 r., KPRM wystąpiła do Banku o zamknięcie ww. rachunku bankowego.

Ustalono także, że KPRM w 2009 r. posiadała rachunek pomocniczy sum na zlecenie, który założony został w sierpniu w 2005 r. w Kredyt Bank S.A., na którym gromadzone były środki pochodzące z zysku CO KPRM. Środki ww. rachunku bankowego przeznaczone były na wydatki i zakupy inwestycyjne dla KPRM i CO KPRM. Na dzień 1 stycznia 2009 r. stan środków na ww. rachunku bankowym wyniósł 45 577,7 tys. zł, a na dzień 31 grudnia 2009 r. 54 154,0 tys. zł. W 2009 r. oprocentowanie rachunku wynosiło 0,25%. Dochody budżetu

państwa z tytułu naliczonych w 2009 r. odsetek wyniosły 133 769,78 zł. NIK ocenia jako niegospodarne utrzymywanie ww. środków na rachunku bieżącym o tak niskim oprocentowaniu za co odpowiedzialność ponosi Dyrektor Biura Budżetowo-Finansowego i Główny Księgowy KPRM. Od dnia 12 marca 2010 r. zmieniono oprocentowanie tego rachunku na 2,5%. W przypadku utrzymywania tych środków w 2009 r. na rachunku bankowym o oprocentowaniu 2,5%, wg wyliczenia NIK, odsetki byłyby większe o około 1 200,0 tys. zł³⁰ od faktycznie uzyskanych. W związku z powyższym, w ocenie NIK, o co najmniej taką kwotę uszczuplone zostały w 2009 r. dochody budżetu państwa. NIK zwraca uwagę, że obecne oprocentowanie rachunku sum na zlecenie wobec szerokiej oferty rynku usług bankowych powinno zostać poddane analizie pod kątem możliwości uzyskania rozwiązań korzystniejszych z punktu widzenia uzyskiwania dochodów budżetu państwa z tytułu lokowania wolnych środków publicznych. Na utrzymywanie przez KPRM środków na rachunkach bankowych o niskim oprocentowaniu NIK zwracała już uwagę w roku poprzednim³¹.

Ustalono także, że zobowiązania wynikające z 70, zbadanych dowodów księgowych (29,9% zbadanych) na łączną kwotę 12 836,3 tys. zł, zostały uregulowane od 6 do 34 dni wcześniej, niż wynikało to z umownego terminu zapłaty. Zdaniem NIK wcześniejsze regulowanie zobowiązań, szczególnie w świetle pisma Ministra Finansów z dnia 30 marca 2009 r. (numer BP 2/4113/3/2009/1934), jest działaniem nieprawidłowym. W piśmie tym Minister Finansów poinformował Szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów m.in., że miesięczne oraz dodatkowe zapotrzebowania na środki finansowe zgłaszane przez dysponentów głównych powinny uwzględniać faktyczne terminy płatności.

Ustalenia innych kontroli

W toku kontroli przeprowadzonej w Centrum Obsługi KPRM w okresie od 19 stycznia do 11 lutego 2010 r., szczegółowym badaniem objęto procedury udzielania zamówień publicznych finansowanych lub współfinansowanych ze środków budżetowych KPRM w 2009 r. Spośród 61 umów o wartości 8 674,3 tys. zł, zawartych przez CO KPRM w imieniu i na rzecz Kancelarii, kontrolą objęto osiem postępowań, w wyniku których zawarto dziesięć umów o łącznej wartości 1 449,6 tys. zł netto (1 747,8 tys. zł brutto). Badane zamówienia obejmowały m.in. umowy na

³⁰ Przy oprocentowaniu wynoszącym 0,25% uzyskano odsetki bankowe w kwocie 133 769,79 zł. Ponieważ oprocentowanie tego rachunku bankowego wzrosło dziesięciokrotnie uzyskane odsetki wyniosłyby 1 337 697,90 zł. Powstałe uszczuplenia wynoszą 1 337 697,90 zł minus 133 769,79 zł = 1 203 928,11 zł.

³¹ Powyższa uwaga dotyczyła rachunku bankowego utworzonego do obsługi projektu pn.: „Kampania informacyjna na rzecz postaw otwarcia, sprzyjających transformacji systemowej gospodarki polskiej”.

świadczenie usług tłumaczeń pisemnych i ustnych, świadczenie usług pocztowych, usługi świadczenia obsługi cateringowej i dostawy materiałów piśmiennie – biurowych.

Objęte kontrolą postępowania w CO KPRM przeprowadzono z zachowaniem trybu udzielania zamówień publicznych określonego w ustawie Prawo zamówień publicznych. Stwierdzone uchybienia nie miały wpływu na wyniki postępowań i polegały na:

- określeniu, w dwóch przypadkach, szacunkowej wartości zamówienia w okresie 4 miesięcy i 3 dni oraz 3 miesięcy i 20 dni przed wszczęciem postępowania, podczas gdy art. 35 ust. 1 ww. ustawy stanowi, że ustalenia wartości zamówienia dokonuje się nie wcześniej niż 3 miesiące przed dniem wszczęcia postępowania o udzielenie zamówienia, jeżeli przedmiotem zamówienia są dostawy lub usługi,
- niespójności, w jednym przypadku, treści specyfikacji istotnych warunków zamówienia z treścią ogłoszenia o zamówieniu, w części dotyczącej możliwości udzielania zamówień uzupełniających,
- niesporządzeniu, w jednym przypadku, protokołu zawierającego informacje o wniesionych protestach i odwołaniach (druk ZP-22), pomimo że w postępowaniu został złożony protest, co było niezgodne z § 3 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 października 2008 r. w sprawie protokołu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego³²,
- błędnym wskazaniu, w jednym przypadku, na umowie i w ogłoszeniu o udzieleniu zamówienia daty zawarcia umowy. Wskazany w ww. dokumentach termin zawarcia umowy był niezgodny z faktyczną datą zawarcia umowy.

W związku z powyższym NIK w wystąpieniu skierowanym do Dyrektora CO KPRM ponownie wnioskuje o zapewnienie rzetelnego sporządzania dokumentacji z postępowań o zamówienia publiczne.

---

³² Dz. U. Nr 188, poz. 1154.

4. Informacje dodatkowe o przeprowadzonej kontroli

Protokół

Protokół kontroli w KPRM został podpisany przez Szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów bez zastrzeżeń w dniu 8 kwietnia 2010 r. Protokół kontroli w CO KPRM został podpisany bez zastrzeżeń przez Dyrektora Centrum Obsługi KPRM w dniu 16 lutego 2010 r.

Wystąpienie pokontrolne

Wystąpienie pokontrolne skierowano do Szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów i do Dyrektora Centrum Obsługi KPRM.

Szef Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w dniu 22 kwietnia 2010 r. wniósł zastrzeżenie do oceny dotyczącej wypłaty nagród osobom zajmującym kierownicze stanowiska państwowe. Uchwałą z dnia 26 maja 2010 r. Kolegium NIK uwzględniło zastrzeżenie w części dotyczącej oceny wypłaty ww. nagród jako naruszenia dyscypliny finansów publicznych, o którym mowa w art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych³³.

W odpowiedzi na wystąpienie pokontrolne, Dyrektor Centrum Obsługi KPRM w dniu 30 kwietnia 2010 r. poinformował NIK, że pracownicy CO KPRM uczestniczący i prowadzący postępowania zostali zapoznani z uchybieniami wskazanymi w wystąpieniu pokontrolnym NIK i że zobowiązani zostali do skrupulatnego prowadzenia dokumentacji w celu uniknięcia uchybień w dokumentowaniu przebiegu postępowań, a także do prowadzenia, w ramach dokumentowania przebiegu postępowania, dodatkowo karty jego przebiegu. Przeszkoleni zostali także w zakresie zmian wprowadzonych nowelizacją ustawy Prawo zamówień publicznych.

Finansowe rezultaty kontroli

Na finansowe rezultaty kontroli złożyły się nieprawidłowości w kwocie ogółem 1 369,0 tys. zł, z tego:

- 1 200,0 tys. zł jako uszczuplenie dochodów z tytułu utraty odsetek jakie uzyskałaby KPRM, gdyby wolne środki pozostające na rachunku pomocniczym sum na zlecenie ulokowane były na rachunku o wyższym oprocentowaniu (str. 19-20 informacji),

---

³³ Dz. U. z 2005 r. Nr 14, poz.114 ze zm.

- 169,0 tys. zł wydatkowane z naruszeniem prawa przy wypłacie nagród osobom zajmującym kierownicze stanowiska państwowe (str. 13-15 informacji).

Załącznik nr 1

Dochody budżetowe

Lp.	Wyszczególnienie	2008 r.	2009 r.		5:3	5:4
		Wykonanie	Ustawa*	Wykonanie		
		tys. zł.				
1	2	3	4	5	6	7
	Ogółem część 16:	20.068,2	26.433,0	34.661,4	172,7	131,1
1.	dział 710- Działalność usługowa	91,7	-	-	-	-
1.1.	rozdział 71031- Centrum Badania Opinii Społecznej	91,7	-	-	-	-
2.	dział 750- Administracja publiczna	19.976,5	26.433,0	34.661,4	173,5	131,1
2.1.	rozdział 75001- Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej	473,5	229,0	304,6	64,3	133,0
2.2.	rozdział 75065- Krajowa Szkoła Administracji Publicznej	-	-	0,2	-	-
2.3.	rozdział 75095- Pozostała działalność	275,8	161,0	161,3	58,5	100,2
2.4.	rozdział 75097- Gospodarstwa Pomocnicze	19.227,2	26.043,0	34.195,3	177,8	131,3
2.4.1.	§ 2380- Wpływy do budżetu części zysku gospodarstwa pomocniczego	19.060,9	26.000,0	34.060,6	178,7	131,0

* Ustawa budżetowa znolizowana z dnia 17 lipca 2009 r.

Załącznik nr 2

Wydatki budżetowe

Lp.	Wyszczególnienie	2008 r.		2009 r.		6:3	6:4	6:5
		Wykonanie**	Ustawa*	Budżet po zmianach	Wykonanie			
		tys. zł						
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Ogółem:	115.857,0	107.081,0	117.141,3	108.891,7	94,0	101,7	93,0
1.	dział 710- Działalność usługowa	3.295,0	3.195,0	3.195,0	3.195,0	97,0	100,0	100,0
1.1.	rozdział 71031- Centrum Badania Opinii Społecznej	3.295,0	3.195,0	3.195,0	3.195,0	97,0	100,0	100,0
2.	dział 750- Administracja Publiczna	112.540,3	103.859,0	113.919,3	105.672,5	93,9	101,7	92,8
2.1.	rozdział 75001- Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej	86.743,4	87.706,0	87.435,3	82.940,1	95,6	94,6	94,9
2.2.	rozdział 75060- Pomoc zagraniczna	462,3	-	556,9	503,7	109,0	-	90,4
2.3.	rozdział 75065- Krajowa Szkoła Administracji Publicznej	10.046,4	9.356,0	10.198,4	10.040,4	99,9	107,3	98,5
2.4.	rozdział 75068- Rada do Spraw Uchodźców	539,5	600,0	665,0	655,2	121,4	109,2	98,5
2.5.	rozdział 75074- Rada do Spraw Polaków na Wschodzie	101,3	220,0	155,0	92,2	91,0	41,9	59,5
2.6.	rozdział 75095- Pozostała działalność	14.647,4	5.977,0	14.908,7	11.440,9	78,1	191,4	76,7
3.	dział 752- Obrona narodowa	21,7	27,0	27,0	24,2	111,5	89,6	89,6
3.1.	rozdział 75212- Pozostałe wydatki obronne	21,7	27,0	27,0	24,2	111,5	89,6	89,6

* Ustawa budżetowa znolizowana z dnia 17 lipca 2009 r.

** Łącznie z wydatkami niewygasającymi.

Załącznik nr 3

Zatrudnienie i wynagrodzenia

Wyszczególnienie	Wykonanie 2008			Wykonanie 2009			8:5	
	Przeciętne zatrudnienie według Rb-70	Wynagrodzenia według Rb-70**	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie na 1 pełnozatrudnionego	Przeciętne zatrudnienie według Rb-70	Wynagrodzenia według Rb-70**	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie na 1 pełnozatrudnionego		
	osób	tys. zł	zł	osób	tys. zł	zł	%	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
część 16-KPRM								
ogółem:	587	49.186,2	6.982,7	564	49.430,7	7.303,6	104,6	
według statusów zatrudnienia,*								
w tym:								
01-Osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń	36	2.646,0	6.125,0	37	2.754,9	6.204,7	101,3	
02-Osoby zajmujące kierownicze stanowiska państwowe	16	2.647,4	13.788,5	15	2.421,7	13.453,9	97,6	
03-Członkowie korpusu służby cywilnej	488	37.177,4	6.348,6	483	40.547,3	6.995,7	110,2	
10-Żołnierze i funkcjonariusze	13	1.296,9	8.313,5	18	1.748,2	8.093,5	97,4	
16-Osoby zajmujące wysokie stanowiska państwowe niebędące kierowniczymi stanowiskami państwowymi	34	5.388,2	13.206,4	11	1.940,6	14.701,5	111,3	
02-R (nagrody)	-	30,3***	-	-	18,0***	-	-	
1. działy 750-Administracja publiczna	587	49.186,2	6.982,7	564	49.430,7	7.303,6	104,6	

	rozdział 75001– Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej	587	49.155,9	6.978,4	564	49.412,7	7.300,9	104,6
	01- Osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń	36	2.646,0	6.125,0	37	2.754,9	6.204,7	101,3
1.1	02-Osoby zajmujące kierownicze stanowiska państwowe	16	2.647,4	13.788,5	15	2.421,7	13.453,9	97,6
	03-Członkowie korpusu służby cywilnej	488	37.177,4	6.348,6	483	40.547,3	6.995,7	110,2
	10-Żołnierze i funkcjonariusze	13	1.296,9	8.313,5	18	1.748,2	8.093,5	97,4
	16- Osoby zajmujące wysokie stanowiska państwowe niebędące kierowniczymi stanowiskami państwowymi	34	5.388,2	13.206,4	11	1.940,6	14.701,5	111,3
1.2.	rozdział 75095– Pozostała działalność 02-R (nagrody)	-	30,3***	-	-	18,0***	-	-

* Status zatrudnienia określony został w rozporządzeniu MF z dnia 27 czerwca 2006 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej. Dane wykazane w statusie 3 i 16 za lata 2008 i 2009 są nieporównywalne z uwagi na likwidację statusu 16 poprzez utworzenie wyższych stanowisk w służbie cywilnej, które obejmują dawny status 16.

** Zgodnie z przepisami rozdziału 16 § 30 ust. 1 pkt. 11 rozporządzenia MF w sprawie sprawozdawczości budżetowej, w sprawozdaniu Rb-70 wykazuje się wysokość wynagrodzeń osobowych, dodatkowe wynagrodzenie roczne, uposażenia żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy oraz dodatkowe uposażenia roczne żołnierzy zawodowych i nagrody roczne funkcjonariuszy (§ 401–405, a dla żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy tylko w zakresie dotyczącym nagród i zapomóg i § 407 klasyfikacji budżetowej).

*** Nagrody dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe w KPRM.

Załącznik nr 4**Kalkulacja oceny końcowej część 16 - KPRM**

Oceny wykonania budżetu części 16 – KPRM dokonano stosując kryteria³⁴ oparte na wskaźnikach wartościowych opracowanych przez NIK i opublikowanych w Analizie wykonania budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej w 2009 roku.

Dochody: 34 661,37 tys. zł

Wydatki: 108 891,70 tys. zł

Łączna kwota G: 143 553,07 tys. zł (34 661,37 tys. zł + 108 891,70 tys. zł).

Waga wydatków w łącznej kwocie: $Ww = 108\,891,70 \text{ tys. zł} : 143\,553,07 \text{ tys. zł} = 0,7585$.

Nieprawidłowości w wydatkach: wypłata nagród osobom zajmującym kierownicze stanowiska państwowe w kwocie 169,0 tys. zł, którą dokonano z naruszeniem prawa. Wydatki te stanowiły 0,2% poniesionych wydatków ogółem w 2009 r. w części 16 – KPRM.

Ocena cząstkowa wydatków: 5 – pozytywna.

Powyższą ocenę pozytywną obniżono o jeden punkt z uwagi na stwierdzone nieprawidłowości w zakresie rachunkowości (negatywna ocena w zakresie poprawności formalnej dowodów księgowych oraz ich kontroli bieżącej i dekretacji). W 16 dowodach i zapisach księgowych, których wartość wynosiła 4 695,8 tys. zł, stwierdzono nieprawidłowości polegające na dokonywaniu zapisów w ewidencji księgowej niezgodnie z dokumentami źródłowymi w zakresie daty operacji, co było niezgodne z art. 23 ust. 2 pkt 1 ustawy o rachunkowości), jak również niewłaściwe regulacje w stosowanych procedurach kontroli finansowej, które skutkowały długim czasem obiegu dokumentów finansowo-księgowych (do 31 dni) i ujęciem w miesiącu innym, niż wskazywała na to rzeczywista data operacji 16 dowodów na kwotę 875,9 tys. zł, co było niezgodne z art. 20 ust.1 ww. ustawy i miało to wpływ na sprawozdawczość bieżącą.

Waga dochodów w łącznej kwocie $Wd = 34\,661,37 \text{ tys. zł} : 143\,553,07 \text{ tys. zł} = 0,2415$.

Nieprawidłowości w dochodach: w wyniku działań niegospodarnych (opisanych w rozdziale Inne ustalenia kontroli), powstało uszczuplenie dochodów o kwotę co najmniej 1 200,0 tys. zł, tj. 3,5% dochodów uzyskanych w 2009 r.

Ocena cząstkowa dochodów: 1 – negatywna.

Wynik końcowy $Wk: 4 \times 0,7585 + 1 \times 0,2415 = 3,2755$.

Ocena końcowa - pozytywna z zastrzeżeniami.

---

³⁴ Porównaj: http://bip.nik.gov.pl/pl/bip/metodyka_kontroli/px_kryteria_oc_wyk_budz_2010.pdf

Załącznik nr 5**Wykaz organów, którym przekazano informację o wynikach kontroli**

1. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
2. Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
3. Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
4. Prezes Rady Ministrów
5. Sejmowa Komisja Finansów Publicznych
6. Sejmowa Komisja do Spraw Kontroli Państwowej
7. Sejmowa Komisja Administracji i Spraw Wewnętrznych
8. Minister Finansów
9. Szef Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
10. Minister Sprawiedliwości
11. Szef Centralnego Biura Antykorupcyjnego
12. Szef Biura Bezpieczeństwa Narodowego

